

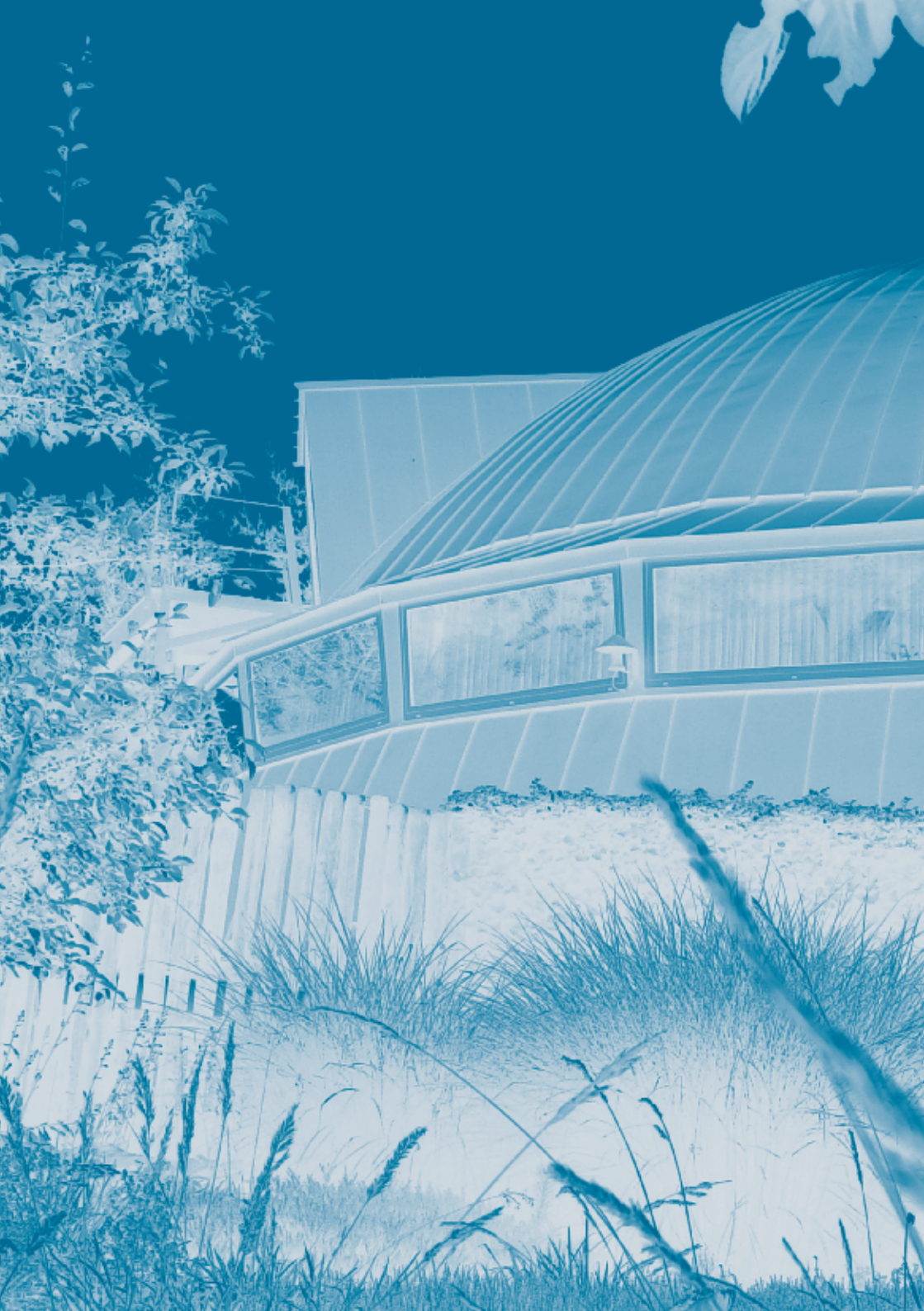
ARTIST IN RESIDENCE

FRANS 2011 MASEREEL CENTRUM

VLAAMSCENTRUMVOORGRAFISCHEKUNSTEN
FLEMISH CENTRE FOR GRAPHIC ARTS

FRANS MASEREEL CENTRUM
JAARVERSLAG 2011
ANNUAL REPORT 2011

INHOUDSTAFEL

TABLE OF CONTENTS

p. 4	VOORWOORD / FOREWORD	RESIDENTIEWERKING RESIDENCIES
	KUNSTENAARS- PUBLICATIES ARTIST PUBLICATIONS	
p. 9	Bart Van Dijck: 10 Dirham	p. 29 On-Air workshop
p. 11	LOCOMOTOR APPARATUS Een tentoonstellingsproject van Frank JMA Castelyns <i>An exhibition project from Frank JMA Castelyns</i>	p. 31 Schoolresidents
		p. 33 Dutch Design Week
		p. 36 Exchange program FMC-Engramme: Céline Hundreaux
p. 14	Mestizo Arts Festival: Guerilla Publishing	MASTERCLASS ZEEFDruk MASTER CLASS SILKSCREEN
p. 16	Presentatie / <i>Presentation</i> bolwerk: Interpunctie: Zelf-archivering als onderlinge zienswijze <i>Self-archiving as mutual perspective</i>	p. 41 Master Class Silkscreen: o.l.v. Roel Gousse
		p. 43 Portfolio Silkscreen: Lucie Renneboog
	TENTOONSTELLING EXHIBITION	p. 55 ARTISTS 2011 / COLOPHON
p. 21	Le Paige	p. 58 SELECTIE OVERZICHT 2011
p. 23	Characters Make Stories	SELECTION OVERVIEW 2011
p. 26	Janne Malmros some notes on Francis Galton	

VOORWOORD / FOREWORD

Ondertussen zijn we al toe aan het vierde jaarverslag. Sinds vorig jaar proberen we telkens opnieuw een andere aanpak in het verslag te brengen om de veelzijdige werking van het Frans Masereel Centrum te benadrukken. Ook dit jaar ziet het verslag er weer net iets anders uit. Elke jaarlijkse uitgave bevat echter één terugkerend item: de selectie van kunstwerken die de kunstenaars na elke residentieperiode afstaan aan het archief. In deze editie hebben we ervoor gekozen om de werken uitgebreid voor te stellen. Bij de voorstelling van de 21 kunstenaars die zowel in de overzichtstentoonstelling van 2011 als in dit jaarverslag aan bod komen, wordt vooral het beeld benadrukt en verhuist de tekst naar de achtergrond.

Naast de beeldpresentatie zetten we ook de verschillende projecten die tijdens 2011 gerealiseerd werden in de kijker: een gevarieerd gamma van tentoonstellingen, workshops, een masterclass en – sinds dit jaar – kunstenaarspublicaties. Deze focus vloeit voort uit de overtuiging dat het kunstenaarsboek een perfect medium is om projecten en concepten op een alternatieve manier, namelijk binnen de ruimte van een ‘boek’, in de kijker te zetten. De diversiteit van de definitie van ‘artists’ books’ of kunstenaarsboeken willen we ook weergeven in de keuze van ‘artists’ books’-projecten.

Een nieuwigheid vanaf 2012 is de wijziging van de driewekenresidentie

And here we are, already publishing our fourth annual report. Since last year, we have been trying each year to introduce a different approach to the annual report in order to emphasise the multi-faceted activities of the Frans Masereel Centre. This year, too, the report looks just a bit different than before. However, each annual edition contains one recurring item – the selection of artwork that the artists contribute to the archive after each residency period. For this edition, we have decided to provide a comprehensive presentation of the works. When presenting the 21 artists that were included in both the 2011 retrospective and in this annual report, the emphasis was placed on the image while the text moved to the background.

In addition to the presentation of the image, we have also highlighted the various projects that were realised throughout 2011 – a varied range of exhibitions and workshops, a master class and, starting this year, artists’ publications. This focus stems from the conviction that the artists’ book is a perfect medium for highlighting the projects and concepts in an alternative fashion, that is, within the space of a ‘book’. We are also striving to reflect the diversity of the definition of ‘artists’ books’ in our selection of ‘artists’ books’ projects.

Something new starting in 2012 are the changes to the three-week resi-

in het Frans Masereel Centrum. Deze residentievorm wordt vervangen door drie verschillende residentievormen met telkens een andere termijn. Voor de algemene residentie geldt een termijn van minimum vier tot maximum zes weken. Deze residentie is bedoeld voor kunstenaars die binnen hun artistieke oeuvre grafische technieken willen toepassen. De tweede residentie is de onderzoeksgerichte residentie. Deze residentie laat de kunstenaar toe twee maanden intensief onderzoek te verrichten naar grafische technieken of de beeldende eigenschappen van grafiek. Ten slotte bieden we een derde residentie aan van een maand voor critici die schrijven over grafiek.

In de toekomst zullen we ook een aantal nieuwe samenwerkingsverbanden aangaan. Het curatorproject zal voortaan georganiseerd worden in samenwerking met het kunstenhuis Z33 te Hasselt. Samen met Lokaal 01 in Antwerpen zullen we een reeks lezingen organiseren en zal er in 2013 een gemeenschappelijke residentie aangeboden worden. Daarnaast wordt de residentieplaats vzw Zsenne in Brussel ook een nieuwe partner van het Frans Masereel Centrum. Bij deze samenwerking zal de uitwisseling van kunstenaars centraal staan.

De vele verwezenlijkingen van het centrum en de nieuwe uitdagingen waarvoor het staat, zouden niet gerealiseerd kunnen worden zonder de steun en enthousiaste medewerking van het hele team van het Frans

dency in the Frans Masereel Centre. This type of residence programme will be replaced by three different types of residence programme, each of a different duration. The general residency lasts a minimum term of four to six weeks. This residence programme is intended for artists who would like to apply graphic techniques within their artistic oeuvres. The second residency is the research-oriented residency. This residence programme allows the artist two months’ time to perform intensive research into graphic techniques or the plastic properties of the graphic medium. And finally, we offer a third, one-month long residency for critiques who write about graphic art.

In the future, we will also initiate a number of new types of collaborations. From now on, the curator project will be organised in cooperation with Z33 in Hasselt. Together with Lokaal 01 in Antwerp, we will organise a series of readings, and in 2013 a joint residency will be offered. In addition, the vzw Zsenne residency location in Brussels is also becoming a new partner of the Frans Masereel Centre. In this collaboration, the exchange of artists will be the primary focus.

The many achievements of the centre could not be realised nor could its new challenges be met without the support and enthusiastic cooperation of the entire Frans Masereel Centre team. Our special thanks go

Masereel Centrum. Onze speciale dank gaat uit naar Jan Verlinden, afdelingshoofd Kunsten en de leden van de adviescommissie en het selectiecomité.

out to Jan Verlinden, head of the Arts Department, and to the members of the advisory commission and the selection committee.

Sofie Dederen

KUNSTENAARSPUBLICATIES
ARTIST PUBLICATIONS

10 DIRHAMS

In april 2010 verbleven Bart Van Dijck en kunstenaars Vaast Colson en Lieven Segers voor een werkperiode in Tanger. In de 'Poort naar Afrika' werd Bart geconfronteerd met de aanwezige bedelcultuur. Toen kwam hij op het idee om een tekening te vragen in ruil voor een aalmoes. Hij besloot om in augustus van datzelfde jaar, het toeristische hoogseizoen en bovendien het begin van de ramadan, naar Tanger terug te keren. Dit is een belangrijke periode omdat het geven van een aalmoes één van de pijlers van de islam is en er dan meer bedelaars op straat te zien zijn dan in eender welke andere maand.

Bart verzamelde een zestigtal tekeningen en voorzag ze van een korte, beschrijvende tekst. Dit alles werd gebundeld tot een kunstenaarsboek in drie talen (Nederlands, Arabisch en Frans) met als titel *10 Dirhams-Souvenir de Tanger*.

Toen *10 Dirhams* goed en wel gedrukt was, trok Bart opnieuw naar Tanger. De bedoeling was om de tekenaars terug op te zoeken en hen een boek te bezorgen. Op deze manier werd de wisselwerking tussen hen en de kunstenaar benadrukt. Dit was echter niet zo evident als oorspronkelijk gedacht. Om te beginnen werden de boeken door de Marokkaanse douane in beslag genomen. Na het werk vluchtig te hebben doorbladerd, werd besloten dat: "Ce livre est interdit au Maroc." Het zou een te negatief beeld

In April 2010, Bart Van Dijck and artists Vaast Colson and Lieven Segers were in Tangier for a work sabbatical. In the 'Port of Africa', Bart was confronted with the begging culture. He then came up with the idea of asking the beggars for a drawing in exchange for alms. He decided to return to Tangier in August of that same year, during the high tourism season and at the beginning of Ramadan. An important fact since the giving of alms is one of the pillars of Islam, and therefore there are more beggars on the street than in any other month.

Bart collected some sixty drawings, to each of which he added a short, descriptive text. All of this was bundled into an artists' book in three languages (Dutch, Arabic and French) with the title *10 Dirhams-Souvenir de Tanger*.

van de Marokkaanse stad ophangen. Na het oplossen van dit euvel, bleek het ook niet zo gemakkelijk om alle tekenaars terug te vinden. Zij die wel werden teruggevonden, straalden van trots, of konden zich er helemaal niets meer van herinneren.

10 Dirhams wordt momenteel al in een aantal boekenwinkels in Tanger verkocht (Librairie des Colonnes, 54 Bd Pasteur; Les insolites, 28 rue Khalid Ibn Oualid; Page et Plume, 3 Rue El Hariri; Cinéma Rif en Darna, Grand Socco). De opbrengst van de verkoop in Marokko en in België gaat naar het centrum Darna dat zorgt voor de opvang en begeleiding van straatkinderen.

10 Dirhams is een coproductie van Moussem, De Garage/Cultuurcentrum Mechelen, het Frans Masereel Centrum en Bart Van Dijck.

When *10 Dirhams* was finally printed, Bart once again returned to Tangier. The intention this time was to find the beggars again and to give them each a copy of the book. This part of the project was a way to emphasise the exchange between the beggars and artist. But this was not as easy as one might suspect. To start with, the books were confiscated by the Moroccan customs office. After quickly leafing through the pages, a decision was made: "Ce livre est interdit au Maroc." It would leave behind a negative image of the Moroccan capital. After clearing this hurdle, it also turned out to be rather difficult to find those beggars who had drawn pictures. Those who were found, though, glowed with pride. Or they could not remember drawing their picture at all.

10 Dirhams is currently being sold in a number of book shops in Tangier (Librairie des Colonnes, 54 Bd Pasteur; Les insolites, 28 rue Khalid Ibn Oualid; Page and Plume, 3 Rue El Hariri; Cinéma Rif and Darna, Grand Socco). The profits from the sales, in Morocco as well as in Belgium, go to the Darna centre, which provides care and guidance to street children.

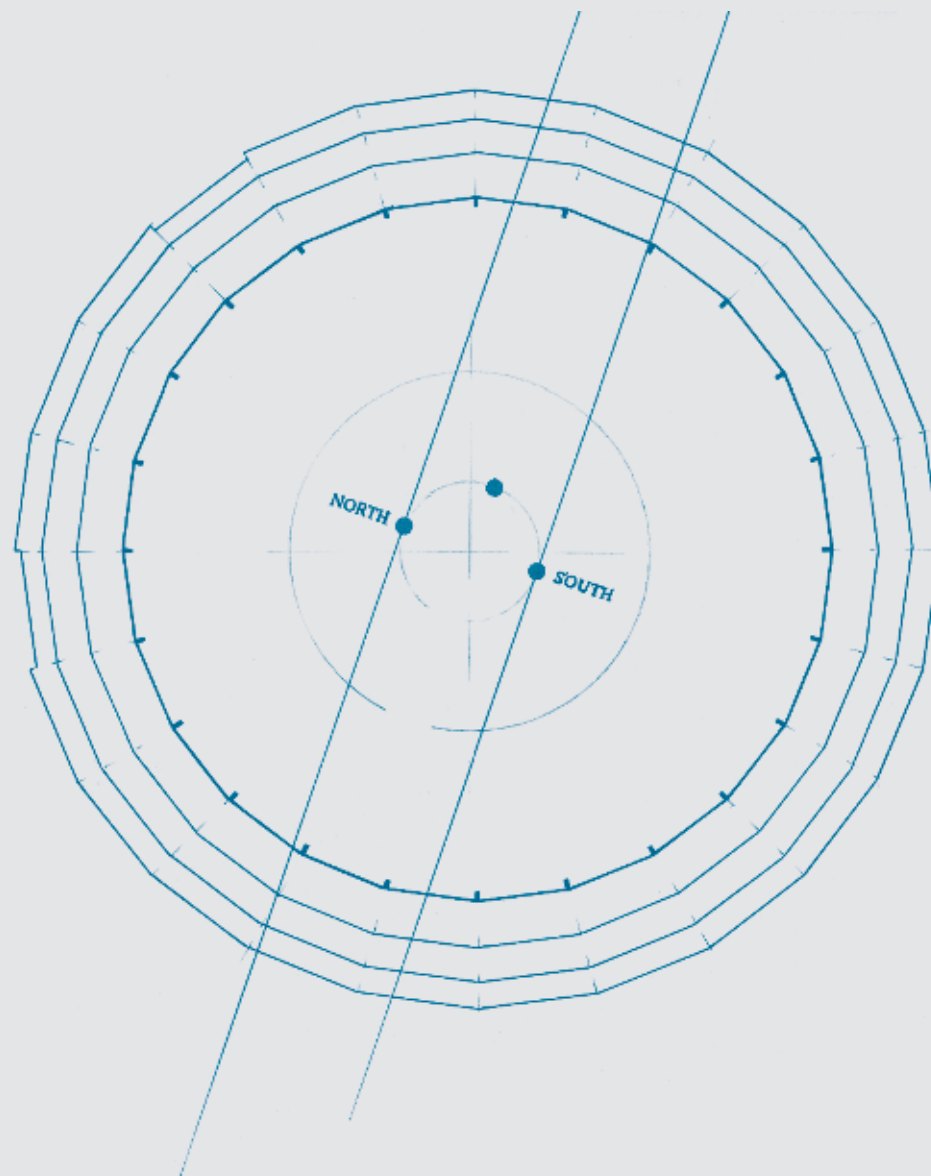
10 Dirhams is a co-production of Moussem, De Garage/Cultural Centre Mechelen, the Frans Masereel Centre and Bart Van Dijck.

LOCOMOTOR APPARATUS

EEN TENTOONSTELLINGSPROJECT VAN
FRANK JMA CASTELYN

AN EXHIBITION PROJECT FROM FRANK JMA CASTELYN.

Het uitgangspunt was de presentatie van het artists' book *SIRIUS*. De tentoonstelling was op de specifieke ronde architectuur van het Frans Masereel Centrum en omvatte drie componenten:

1 Een reeks van vijf werken met als titel *In disco*. Deze titel refereert naar 'Johannes in disco', een schilderkunstig genre dat het onthoofde hoofd van Johannes toont op een schotel. Deze reeks bestaat uit vijf cirkels op een donkere achtergrond. Twee cirkels stellen de recto- en de verso-zijde van een houten schijf voor. Deze bevinden zich links en rechts van de reeks. De drie andere cirkelvormige beelden zijn: de bovenaanzichten van een granaatappel, een antieke stenen graanmolen en een Egyptische antieke penis in aardewerk.

2 Een tweede reeks van vijf werken die vouwsporen vertonen. Deze werken werden als 'closed images' verzonden naar een internationaal netwerk.

The point of departure for this project was the presentation of the artists' book *SIRIUS*. The exhibition was carved out of the specific round-shaped architecture of the Frans Masereel Centre. The exhibition consisted of three components:

1 A series of five works entitled *In disco*. This title refers to 'Johannes in disco', a genre of painting that depicts the decapitated head of John the Baptist on a platter. This series consists of five circles on a dark background. Two of the circles represent the front and back sides of a wooden disc; these are located to the left and to the right of the series. The three other circle-shaped images are: the view from above of a pomegranate, an antique, stone grain mill and an antique, earthenware, Egyptian penis.

2 A second series of five works. These individual works, on which fold marks can be seen, were sent to

3 Twee toonkasten waarin telkens één artists' book gepresenteerd werd in een recto- en een verso-zijde. De twee toonkasten waren opgesteld aan de noordelijke en zuidelijke kant van de centrale, cirkelvormige trapkoker en verwezen naar de tangensen die ook minimaal aanwezig zijn in de reeks *In disco* en langs beide zijden de cirkelschijven raken.

Elk werk en elke tentoonstelling van Frank JMA Castelyns is gekoppeld aan andere werken, ideeën en tentoonstellingen. Ze zijn aan elkaar gelinkt als een netwerk of plexus. Het ene zet aan tot het andere, brengt ideeën in beweging. Sporen van deze werken werden voor het eerst getoond in het tentoonstellingsproject *Plexus* van Castelyns in 2006 in Queeste, een artistieke ruimte in Arnhem (NL).

Frank JMA Castelyns onderzoekt in zijn werk tekens en symbolen en parallele verwantschappen.

an international network as 'closed images'.

3 Two display cabinets which each presented one artists' book, one on the front side and one on the back side. The two display cabinets were set up on the North and on the South sides of the central circular stairway enclosure, a reference to the tangents that are also minimally present in the *In disco* series. They touch the circular discs on both sides.

Each of Frank JMA Castelyns' works and exhibitions are coupled to other works, ideas and exhibitions. They are linked to one another like a network or plexus. The one drives you to the other, puts ideas into motion. Traces of these works were shown for the first time in Castelyns' exhibition project *Plexus* in 2006 in Queeste, an artistic space in Arnhem (NL).

In his work, Frank JMA Castelyns investigates signs and symbols and parallel relationships.

12

13

MESTIZO ARTS FESTIVAL

GUERRILLA PUBLISHING

Tijdens het Mestizo Arts Festival organiseerde het Frans Masereel Centrum samen met Clase Turista uit Argentinië de workshop *Guerrilla Uitgeverij*, een readymade uitgeverij-project, waarbij, in tegenstelling tot de digitaliseringstendens, het hand-gemaakte boek centraal stond.

DE WORKSHOP

Tijdens de acht uur durende workshop kwam aan bod hoe je een kleine experimentele uitgeverij kan opstarten volgens de methodiek en strategieën uit Argentijnse voorbeelden. Het doel was een de basische kennis omtrent handgemaakte boeken en het opstarten van een eigen alternatieve publicatie aan te leren. Tijdens de workshop waren er voldoende voorbeelden uit het verleden (zoals geheime kranten uit de gevangenis-sen, tijdens het Argentijnse dictatorschap in de jaren '70) en meer recent (de opkomst van tal van nieuwe onafhankelijke uitgeverijen in Argentinië sinds begin 2000).

OVER CLASE TURISTA PUBLISHING HOUSE

Clase Turista is een experimentele uitgeverij uit Argentinië. Ze maken ambachtelijke poëziebundels en narratieve boeken, vooral in Argentinië bekend voor de originele benaderingen en “shocking artwork”. Clase Turista organiseert projecten die het plezier van het lezen te stimuleren en organiseren tentoonstellingen en

During the Mestizo Arts Festival, the Frans Masereel Centre, together with Clase Turista from Argentina, organised the *Guerrilla Publishing workshop*, a ready-made publishing project in which, in a counter-movement to the trend toward digitalisation, the hand-made book took centre stage.

ABOUT THE WORKSHOP

The goal of this 8-hour workshop was to learn how to create a small publishing house, following the methods and tactics of several Argentinean cases. The objective was to learn the basic knowledge needed for making hand-made books and to explore different strategies for the start-up and follow-through of alternative publishing. We looked at a few examples from the past (like the publishing of secret newspapers in prisons under the Argentinean dictatorship in the 1970s) and the recent past (like the boom of new independent publishing houses in Argentina in early 2000).

ABOUT CLASE TURISTA PUBLISHING HOUSE

Clase Turista is an experimental publishing house from Argentina. It makes handmade poetry and prose books and is known in Argentina for its shocking artwork and original approach. Clase Turista also runs other projects to stimulate the pleasure of reading, as well as exhibitions

evenementen die die conferenties, lezingen en concerten combineert in samenwerking met culturele centra en musea in latijns America.

and events which combine conferences, lectures and concerts. It does this in collaboration with the fairs, cultural centres and museums of Latin America. To achieve these goals, Clase Turista works with writers, visual artists, film makers and musicians.

www.edclaseturista.com.ar

INTERPUNCTIE

ZELF-ARCHIVERING ALS ONDERLINGE ZIENSWIJZE
SELF-ARCHIVING AS MUTUAL PERSPECTIVE

bolwerK, *Interpunctie*,
Frans Masereel Centrum, 2011

INTERPUNCTIE ALS MOMENT

De aanleiding om samen te komen, is de jarenlange praktijk van bolwerK en haar archief. *Interpunctie* actualiseert het verhaal en de identiteit van bolwerK (1) via het bevragen van de betekenis van (zelf)archiveren. Naast het louter registreren van het productieel en administratief functioneren, speelt het documenteren, de documentatie en de selectie van (beeld) materiaal in *Interpunctie* een belangrijke rol. Het intersubjectieve en collectieve karakter van het archief wordt versterkt door het maken van gezamenlijke beslissingen omtrent vormen van publicatie en keuzes met betrekking tot representatiemateriaal. Om dit proces (2) op gang te brengen, wordt een interface ontwikkeld: een combinatie van zelfgeschreven scripts en bestaande onlinesoftware. Deze werkinstrumenten structureren de toevoer aan archiefmateriaal, vereenvoudigen het verwerkings- en schrijfproces en maken publicatie mogelijk.

(1)

Bla, Ron Bernstein + Son + Haseeb Ahmed + Ina Kwon, Kurt Cornelis + Koen Caerels, Groupe L'étranger, Stéphanie Janssens + Sara De Wilde, CAMP, Toledo Di Dertschei, Dirk Elst, Ilse Ermen, Pepa Ivanova, Maria Karagianni, Lucie Kolb, Lieve Sysmans, Philip Messner, Joris Martens, An Mertens, NG, Open Source Publishing, Katrien Oosterlinck, Lieven Paelinck, Tinka Pittoors, Janis Papodopulos, Romy

INTERPUNCTIE AS MOMENT

bolwerK's practice and archive, which have been in place for many years now, are an occasion for coming together. *Interpunctie* actualises the story and the identity of bolwerK (1) by way of questioning the meaning of (self-)archiving. In addition to just the mere registration of the functioning, both administrative and related to production, the documenting, the documentation and the selection of the (image) material in *Interpunctie* plays a prominent role. The intersubjective and collective character of the archive is reinforced by the taking of collective decisions related to the publication forms and by the choices with regard to representation material. In order to get this process (2) started, an interface was developed which is a combination of self-written scripts and existing online software. These tools provide structure to the flow of archive material. They simplify the processing and the writing processes and make it possible to publish.

(1)

Bla, Ron Bernstein + Son + Haseeb Ahmed + Ina Kwon, Kurt Cornelis + Koen Caerels, Groupe L'étranger, Stéphanie Janssens + Sara De Wilde, CAMP, Toledo Di Dertschei, Dirk Elst, Ilse Ermen, Pepa Ivanova, Maria Karagianni, Lucie Kolb, Lieve Sysmans, Philip Messner, Joris Martens, An Mertens, NG, Open Source Publishing, Katrien

Rüegger, Laïa Sadurni, Jacqueline Schoemaker, time circus, Wendy van Weynsberghe + Wauter Mannaert, Caroline Vincart, Jason Waite, Zorka Wollny

(2)

VERZAMELEN VAN GEGEVENS

Digitaal materiaal dat gelinkt is aan (vorige) bolwerK-projecten wordt verzameld op de server: foto's, geluid, video, mails, code, herinneringen, links, verslagen en sporen.

www.ooooo.be/interpunctie/upload

GEZAMENLIJK VERHAAL SCHRIJVEN

Een wiki-platform ontsluit de gesprekken en werksessies in de residentie en zorgt voor onlinecontact met de correspondenten.

www.ooooo.be/interpunctie/wiki

PUBLICATIE EN DISTRIBUTIE

Een print-on-demand-systeem wordt ontwikkeld om het verzamelde materiaal en de bijdragen van de residenten te publiceren. Online kan de lezer zelf een boek samenstellen, bestellen en op één exemplaar drukken.

www.ooooo.be/interpunctie/publish

Oosterlinck, Lieven Paelinck, Tinka Pittoors, Janis Papodopulos, Romy Rüegger, Laïa Sadurni, Jacqueline Schoemaker, time circus, Wendy van Weynsberghe + Wauter Mannaert, Caroline Vincart, Jason Waite, Zorka Wollny

(2)

DATA COLLECTION

Digital material which is linked to (previous) bolwerK projects is collected on the server: photos, sound, video, mails, code, memories, links, reports and tracks.

www.ooooo.be/interpunctie/upload

WRITING A COLLECTIVE STORY

A wiki platform makes the conversations and work sessions in the residency accessible and maintains online contact with the correspondents.

www.ooooo.be/interpunctie/wiki

PUBLICATION AND DISTRIBUTION

A print-on-demand system has been developed to publish the collected material and contributions of the residents. The reader him- or herself can compose, order and print 1 copy of a book online.

www.ooooo.be/interpunctie/publish

TENTOONSTELLING EXHIBITION

Met de misschien wat beladen titel *Contextualised impressions* probeerde het Frans Masereel Centrum een tentoonstelling te brengen voor het grotere publiek waarbij de toeschouwer niet zozeer in contact kwam met de verschillende technische aspecten van grafiek, maar aan de hand van verschillende grafische elementen binnen de context van het gehele oeuvre van een kunstenaar een boeiende tentoonstelling te zien kreeg die onrechtstreeks alle aspecten van die grafiek in zich droeg.

Er werden 6 kunstenaars geselecteerd: Evelien Gysen, Roeland Tweelinckx, Joris Martens, Lieven Segers, Nick Andrews en Fik van Gestel. In samenspraak met hen werd werk geselecteerd dat een impressie gaf van de verschillende grafische aspecten die in het Frans Masereel Centrum aan bod komen. Elk individu heeft een andere manier om met grafiek om te gaan: van originele pure grafische beelden over installaties tot reproducties. Het is dit veelvoud aan invullingen dat het medium grafiek een welbepaalde indruk en context geeft. Aangevuld met een selectie van artist's books gaf deze tentoonstelling een mooi overzicht van de verschillende projecten die het Frans Masereel Centrum binnen zijn artistieke beleid ondersteunt.

With the perhaps somewhat charged title, *Contextualised impressions*, the Frans Masereel Centre attempted to assemble an exhibition for the general public in which they, as viewer, did not come into much contact with the various technical aspects of the graphic medium. By way of various graphic elements within the context of the entire oeuvre of an artist, the viewer was presented with a fascinating exhibition that also indirectly contained all of the aspects of that graphic medium.

Six artists were selected: Evelien Gysen, Roeland Tweelinckx, Joris Martens, Lieven Segers, Nick Andrews and Fik van Gestel. In consultation with them, work was selected which provided an impression of the various aspects of Graphic Art that the Frans Masereel Centre strove to elucidate. Each individual has a different way of assigning a role to graphic media, varying from pure, original graphic images to installations and reproductions. It is this multiplicity of approaches to the medium that provides a well-defined impression and context to the graphic arts. Supplemented by a selection of artists' books, this provided a beautiful overview of the varied projects that the Frans Masereel Centre supported within its artistic policy.

CHARACTERS MAKE STORIES

Om de twee jaar organiseert het Frans Masereel Centrum een curatorproject en speelt daarbij in op het hedendaagse artistieke kunstdiscours door op jaarlijkse basis een aantal projecten te initiëren. Een tentoonstellingsproject zoals *Characters make stories* biedt kunstenaars de mogelijkheid om het medium grafiek te onderzoeken en voorziet een aangepaste residentie.

Deze tentoonstelling toonde nieuw werk van Hallveig Agustsdottir, Stijn Cole, Dirk Elst, Wouter Feyaerts, Kelly Schacht en Vadim Vosters. Op uitnodiging van Kelly Schacht heeft Stijn Van Dorpe zijn werk *Characters make stories* eveneens gepresenteerd.

Voor de beeldende kunstenaars lag de uitdaging in het exploreren van de grafische technieken en in het reflecteren over de relevantie van grafiek in het hedendaagse kunstgebeuren. Het werkverblijf in het Frans Masereel Centrum begeleidde het denkproces en ondersteunde de uitvoering van het fysiek kunstwerk. De deelnemende kunstenaars implementeerden grafiek in hun eigen artistieke praktijken.

Every two years, the Frans Masereel Centre organises a curator project. The Frans Masereel Centre hereby initiates a contemporary artistic discourse by initiating a number of projects on an annual basis. An exhibition project such as *Characters make stories* offers artists the chance to experiment with graphic media and provides a specially adapted residency.

This exhibition showed new work from Hallveig Agustsdottir, Stijn Cole, Dirk Elst, Wouter Feyaerts, Kelly Schacht and Vadim Vosters. At the invitation of Kelly Schacht, Stijn Van Dorpe also presented his work *Characters make stories*.

For the visual artists, the challenge lay in the exploration of the graphic techniques and in their reflecting upon the relevance of graphic arts in contemporary art. The work residency in the Frans Masereel Centre guided the thought processes and supported the creation of the physical artwork. The participating artists implemented graphic arts in their own artistic practices.

The invitation to participate in the project caused the participating artists to question the subject of group exhibitions. The artists pondered the responsibility of the individual artist and the meaning of one's own artistic work to the collective project with its specific commission(er). Dialogue was initiated as an instru-

De uitnodiging tot het project wierp bij de deelnemende kunstenaars vragen op over het gegeven van een groepstentoonstelling. De kunstenaars dachten na over de verantwoordelijkheid van de individuele kunstenaar en de betekenis van het eigen artistieke werk binnen het collectieve project met zijn specifieke opdracht(gever). De dialoog werd ingezet als instrument om tot een eensluidende visie te komen. Het gezamenlijke overleg vormde het feitelijke werkproces van de groepspresentatie. Uit deze gesprekken ontstond de publicatie *Preface for a project*, een hand-leiding die reflecties bundelt over collectiviteit, auteurschap en kritiek gerelateerd aan beeldproductie en representatie. Deze publicatie werd ingedeeld volgens drie thema's die gelezen kunnen worden als voetnoten bij de groepspresentatie.

De titel van het tentoonstellingsproject van het Frans Masereel Centrum wordt ontleend aan een reeds bestaand kunstwerk van Stijn Van Dorpe, nl. *Characters make stories*, 22x32x2, metaal en plastic (2010). En is tegelijk ook de titel van een door hem opgezette groepstentoonstelling in croxhapox in Gent van 1 tot 30 mei 2010 met Assaf Gruber, Fiona Mackay, Robbrecht Desmet, Wobbe Micha en een performance door Audrey Cottin.

ment used to come to a uniform vision, and the collective deliberation formed the actual working process which led to the group presentation. The publication *Preface for a project*, a manual containing a collection of reflections about collectivity and authorship and critique related to image production and representation, arose out of these discussions. The content of this publication was classified according to three themes which can be read as footnotes to the group presentation.

The title of the Frans Masereel Centre's exhibition project is derived from an already existing artwork from Stijn Van Dorpe, *Characters make stories*, 22x32x2, metal and plastic (2010) and is at the same time the title of a group exhibition arranged by him in croxhapox in Ghent from 1 through 30 May 2010 with Assaf Gruber, Fiona Mackay, Robbrecht Desmet, Wobbe Micha and with a performance by Audrey Cottin.

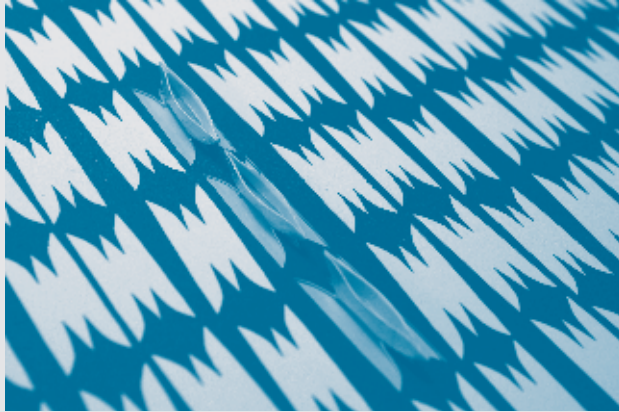
JANNE MALMROS

SOME NOTES ON FRANCIS GALTON

The title of the series *Shifts and Contrivances* is taken from the book *The Art of Travel Shifts and Contrivances in Wild Countries* by the English polymath Sir Francis Galton FRS (1822-1911).

The book was first published in 1855 and is still in print today. Galton travelled extensively in Africa and Europe and wrote travel books and survival guides based mainly on his own practical experiences and observations. *The Art of Travel* gives some rather good advice on how to survive in the wild and, among other instructions, contains a diagram showing how to construct a canoe from a simple boat shape. Galton published other travel books including *The Knapsack Guide for Travellers in Switzerland*, *Narrative of an Explorer in Tropical South Africa*, *Hints to Travellers and Vacation Tourists* and *Notes of Travel*.

This year marks the centenary of Galton's death. Galton, who was Charles Darwin's cousin, is perhaps mostly remembered as 'the father of Eugenics', a term which was coined not by himself but by Karl Persson (founder of the Department of Applied Statistics – now the Department of Statistical Science at University College London in 1911)

after Galton's death. Galton contributed immensely to the study of genetic inheritance and statistics but also deserves to be remembered for his contribution to criminology – he invented fingerprinting. He is also remembered for having invented composite photography and pioneering statistical analysis and data collection methods as well as for creating the first ever weather map and more. He investigated the reverence paid to idols and the effects of worship by conducting an experiment in which he prayed to the least worshipful object he could think of – an image of Mr. Punch.

In 2010-11, Janne Malmros was an artist-in-residence at UCL researching the Francis Galton Collection and archive.

RESIDENTIEWERKING RESIDENCIES

ON-AIR WORKSHOP

WHAT'S UP IN FLANDERS?

ON-AiR is een Europees samenwerkingsproject dat zijn oorsprong vond in een bepaalde en gedeelde Europese behoefte vanuit de werkplaatsen zelf aan onderzoek naar kunstenaars-

ON-AiR is a European collaborative project that was established by the workshops themselves from a specific and shared European need for research into artist mobility and the working of residence programmes. This shared necessity led to a collaboration with nineteen European partner organisations which organised various 'meetings' from the standpoint of this theme in 2010 as part of their cultural programmes. The exchange of knowledge between these diverse organisations occurred in the form of five seminars and the organisation of monthly workshops. This exchange of knowledge occurred not only from one residency location to another, but was also an exchange at the level of residency location to artist. As a result, in addition to the mere collection of information, the exchange of knowledge with concrete applications in the field was also achieved.

The goal of the *ON-AiR* programme, as it was set up by the team of the Frans Masereel Centre, was to inform visual artists at the beginning of their careers about the opportunities offered by artist-in-residence programmes and to initiate a dialogue between the participating artists and several organisations working within the field of residencies and mobility in Flanders.

mobiliteit en residentiewerking. Deze gedeelde noodzaak leidde tot een samenwerking tussen negentien Europese partnerorganisaties die als onderdeel van hun cultuurprogramma in 2010 en vanuit deze thematiek verschillende meetings organiseerden. De uitwisseling van kennis tussen deze diverse organisaties gebeurde in de vorm van een vijftal seminars en maandelijks workshops. De kennisuitwisseling deed zich niet enkel voor tussen de verschillende residentieplaatsen onderling, maar ook tussen residentieplaats en kunstenaar. Hierdoor werd naast het louter verzamelen van informatie ook de uitwisseling van kennis bereikt met een concrete toepassing in de praktijk.

Het doel van de On-AiR workshop in het Frans Masereel Centrum was jongen kunstenaars te informeren over artist-in-residence programs and opportunities. Daarnaast ook de dialoog tussen de aanwezige kunstenaars en enkele Vlaamse organisaties een kans te geven.

Een volledig verslag en aanvullende informatie is te vinden op onderstaande URL:
www.on-air-mobility.org/workshops/belgium

The participation and attendance of the Flemish organisations enabled the artists to gain first-hand information and perspectives related to the functioning of the Flemish cultural domain. And it was a great opportunity for everyone to meet and speak directly with the artists, the AiR organisers, the Flemish funding institutions, the team of the Frans Masereel Centre and the Trans Artists team alike.

The ON-AiR workshop also included a presentation by artist Caroline Coolen during which she related her personal experiences as an artist-in-residence.

A full report and the link to the specific manual for the Flemish region can be found at:
<http://www.on-air-mobility.org/workshops/belgium>.

SCHOOLRESIDENTIES SCHOOL RESIDENCIES

Naast de individuele kunstenaarsresidenties, de residenties die focussen op technisch onderzoek en de 'critical writing' residenties, zijn ook de hogeschoolresidenties een van de verschillende residentievormen die het Frans Masereel Centrum de komende jaren willen blijven aanbieden.

Schoolresidenties zijn een residentievorm die uniek is voor het Centrum en zelden elders worden aangeboden.

De opzet van hogeschoolresidenties is jonge, toekomstige kunstenaars (laatstejaars van het hoger kunstonderwijs) in contact brengen met het gegeven van een internationale residentie.

The College Residence Programme is one of the various types of residencies that we would like to continue to support in the coming years, in addition to the individual artist's residencies, the residencies that focus on technical research, and the 'critical writing' residency.

School residencies are a special type of residency that is unique to the Frans Masereel Centre and is seldom offered elsewhere.

The aim of the College Residency is to bring young artists-to-be (during their final years in Artistic Higher Education) into contact with the concept of international residency programmes.

Naast de mogelijkheid om een specifiek project te creëren, wordt studenten ook duidelijk gemaakt dat er na en naast het onderwijs ook andere organisaties en plaatsen zijn waar gelijkgestemde kunstenaars vertoeven en waar samen gepraat en gediscussieerd wordt, feedback gegeven wordt en genetwerkt wordt.

Het is een intensieve residentie die studenten en docenten de mogelijkheid biedt om binnen een periode van maximum twee weken een project te realiseren dat het curriculum overstijgt. Studenten en docenten komen in contact met andere visies van een internationale gemeenschap.

Het Frans Masereel Centrum biedt faciliteiten die universiteiten of hogescholen de mogelijkheid bieden een project optimaal te realiseren binnen een beperkte periode. Naast de accommodaties, worden er verschillende grafische ateliers aangeboden.

De afgelopen jaren heeft de steeds toenemende vraag vanuit internationale hogescholen in Europa en de VS geleid tot een sterke bezetting van deze residentievorm waardoor de aanvraagprocedure en het selectieproces noodgedwongen verscherpt werden.

Ook dit jaar kunnen we terugblikken op een aantal boeiende projecten tussen Vlaamse en internationale kunsthogescholen, een kwaliteit die we ook in de toekomst hopen verder te zetten.

In addition to providing an opportunity for the creation of a specific project, students in this programme are also exposed to the fact that after, and parallel to, art education, there are other places where like-minded artists and organisations gather to sit and discuss, to share feedback and to network.

It is an intensive period of maximum two weeks during which students and teachers are given the opportunity to realise a project that reaches beyond their curriculum. Students and teachers come into contact with other visions stemming from an international community.

The Frans Masereel Centre makes those facilities available which provide universities/colleges with the opportunity to optimally realise a project within a limited period of time. In addition to the accommodations, various graphics ateliers are also offered.

In recent years, the ever-increasing demand from the international colleges in Europe and the US has resulted in the heavy use of this type of residency; this has caused the request procedure and the selection process to be intensified.

This year, too, we can look back on fascinating projects between Flemish and international art colleges. A quality which we hope to continue to support in the future.

DUTCH DESIGN WEEK

Cakehouse
(Michele Matyn, Lieven Segers
en Johanna Trudzinski)

Het lijkt op het eerste gezicht misschien een eigenaardige keuze om deel te nemen aan de Dutch Design Week (DDW), maar niets is minder waar.

Naar aanleiding van haar tienjarige bestaan, rees de vraag van DDW om aan de beurs een nieuw aspect toe te voegen. 'Crafts' of 'kunde' is een dikwijls ondergewaardeerd deel van design en andere creatieve processen.

Daarom werd besloten om in deze editie van DDW een centrale rol te geven aan de verschillende aspecten van craft die betrekking hebben op design.

Zo werd aan de inkom van het klokgebouw een zestal organisaties gevraagd om een demo- en infostand op te bouwen om het grote publiek en designers in contact te brengen met de verschillende crafts en creatieve processen die voorafgaan aan het design dat op verschillende locaties doorheen Eindhoven te bezichtigen viel.

Het Frans Masereel Centrum koos ervoor om naast verschillende informatiebrochures en publicaties ook enkele projecten ter plaatse te realiseren.

Zo werd het werk van Kelly Schacht en Dirk Elst, *Utopian Cunt*, gebracht. De fotopolymeerplaat (hoogdruk-vorm) werd verschillende keren afgedrukt. Zoals eerder al vermeld met betrekking tot *Characters Make Stories*, handelt ook dit werk over

Participating in the Dutch Design Week (DDW) may at first appear to be a strange choice, but nothing is further from the truth.

Arising from the demand from DDW, a new aspect was added to this trade show on the occasion of its 10th anniversary. 'Crafts' or 'craftsmanship' is an often underappreciated part of design and other creative processes.

Therefore, in this edition of DDW, a decision was taken to assign a central role to various aspects of craft which are related to design.

Six organisations were asked to erect a demo and info stand at the entrance to the Klokgebouw. The purpose of this stand was to bring the general public into contact with the various crafts and creative processes that preceded the design which could be viewed throughout Eindhoven.

In addition to various informative brochures and publications, the Frans Masereel Centre chose to give life to a few projects on-site.

And so the work *Utopian Cunt* from Kelly Schacht and Dirk Elst was presented. The photopolymer plates (relief printing) were printed several times. As was already made clear in *Characters Make Stories*, this work addresses authorship. Composed of 30 manuscripts from which a new font was created, the text from Dirk

auteurschap. Samengesteld uit 30 handschriften waaruit een nieuw font werd gecreëerd, werd de tekst van Dirk Elst gelay-out door Kelly Schacht en in typografie/hoogdrukvorm gerealiseerd om daarna manueel afgedrukt te worden.

Het tweede project werd uitgevoerd in samenwerking met Tichelaar van het Designmuseum (een van de andere genodigden). Tichelaar, een alom gerespecteerde ontwerper, creëerde een ontwerp dat in twee drukgangen werd gerealiseerd in zeefdruk.

Tot slot deed ook Cakehouse nog een interventie. Zij construeerden een installatie die naast vormelijke aspecten ook diende als matrix om een publicatie te maken. Elk deeltje van de installatie werd zorgvuldig beïnk, afgedrukt en daarna samengebracht in een publicatie.

Onze deelname aan DDW kadert binnen de doelstelling om het Frans Masereel Centrum bekend te maken bij het grotere publiek. Er werden 40.000 bezoekers geteld. Daarnaast waren ook de designers zelf en andere creatieve kunstenaars op deze designbeurs aanwezig om hen te stimuleren zelf een grafisch project op te starten dat de grenzen van het medium en de beoefenaars ervan doorbreekt.

Elst was laid out by Kelly Schacht and executed in typography/relief printing to then be manually printed.

The second project was a collaboration with Tichelaar from the Design museum (one of the other invitees). Tichelaar, a well-respected designer, created a design that was executed in silk-screening in two impressions.

And finally an intervention was performed by Cakehouse. They constructed an installation which, in addition to its formalistic aspects, also served as a matrix for the creation of a publication. Each part of the installation was carefully inked and printed and then bundled in a publication.

The goal of our participation in DDW must be seen from the standpoint of familiarising the general public, a total of 40,000 visitors was counted, with the Frans Masereel Centre as well as to stimulate the designers and the other creative artists who were present at this design show to start up graphic projects themselves – projects which will break through the boundaries of the medium and its practitioners.

EN DEUX TEMPS TROIS MOUVEMENTS

CÉLINE HUDRÉAUX IN ENGRAMME

“Een maand lang heb ik kunnen werken in het grafiekatelier Engramme in Québec, in het kader van een uitwisselingsprogramma met het Frans Masereel Centrum.”

Engramme is een atelier dat door kunstenaars zelf gerund wordt en zich al bijna veertig jaar inzet ter bevordering van grafisch werk. Deze coöperatieve vereniging werd in de jaren zeventig opgericht door studenten van de Université Laval. Sindsdien is de organisatie blijven groeien en heeft ondertussen internationale uitstraling. De leden van Engramme zijn voornamelijk kunstenaars die in Québec wonen. Nadat ze geselecteerd zijn en een bijdrage betaald hebben, krijgen ze toegang tot de verschillende ateliers die Engramme ter beschikking heeft: een etsatelier, een zeefdrukatelier, een lithografie-atelier en een digitale werkplaats met computers en printers. De kunstenaars reserveren telkens op voorhand een van de ateliers voor een halve of een volledige dag. Daarnaast organiseert het centrum in zijn zeer mooie galerie heel wat uitwisselingen, kunstenaarsresidenties en tentoonstellingen.

“Bij mijn aankomst in Engramme kreeg ik meteen de sleutels en onbeperkte toegang tot het atelier. De Conard-pers was voor mij gereserveerd voor de volledige duur van mijn verblijf. Het kunstenaarsverblijf bevond zich in hetzelfde gebouwenblok, amper twee minuten van het atelier vandaan.”

“I was able to work for one whole month in the Engramme graphics workshop in Quebec, in the context of an exchange programme with the Frans Masereel Centre.”

Engramme is an atelier that is run by artists themselves and which has worked for almost forty years now for the advancement of graphic art. This cooperative association was originally founded by students from the Université Laval in the sixties. Since then, the organisation has continued to grow and by now has acquired an international allure. The members of Engramme are primarily artists who live in Quebec. After they have been selected and have paid a fee, they gain access to the various workshops which Engramme has at its disposal – an etching workshop, a silk screening workshop and lithography workshop and a digital workshop with computers and printers. The artists reserve one of the workshops for half a day or a whole day. In addition to this, the centre also organises many exchange programmes, artists' residencies and exhibitions in their impressively beautiful gallery.

“When I arrived at Engramme, I was immediately given the keys and had unlimited access to the ateliers. The Conard press was reserved for me throughout my entire stay. The artists' lodging was located in the same building complex, only two minutes from the atelier.”

“Tijdens de eerste week van mijn verblijf was het moeilijk om vlot van start te gaan: ik moest me aanpassen aan de nieuwe plaats en in het bijzonder aan het gebruik van materialen die voor mij nieuw waren. Door het tijdsverlies heb ik mijn oorspronkelijke project dan ook moeten aanpassen. Het voornaamste obstakel was het metaal: de koperplaten zijn in Canada duurder dan in Europa. Ik moest een alternatief vinden voor de etsplaten. Een van de kunstenaars in Engramme leerde me vervolgens om op aluminiumplaten te werken. Dit non-toxische procédé bleek veel minder duur. Maar het etsen leverde minder precieze resultaten op en de oplage met deze aluminiumplaten is ook beperkt. Toch gaf dit materiaal me de mogelijkheid om veel te gaan experimenteren. De nieuwe beelden volgden elkaar daarna spontaan op, met als picturale rode draad het verhaal van een beer en zijn temmer. Na een maand van intensief werken, werd mijn nieuwe portfolio *En deux temps trois mouvements* gepresenteerd in de ruimte van het zeefdruk-atelier van Engramme.”

Céline Hudréaux, September 2011

“During the first week of my stay, it was difficult to get right down to work. I had to adjust to the new place and especially to the use of the materials, which were new to me. Due to this lost time, I had to adjust my original project. The main obstacle was the metal; the copper plates are more expensive in Canada than they are in Europe. I had to find an alternative for the etching plates. One of the Engramme artists then taught me to work on aluminium plates. This non-toxic procedure turns out to be much less expensive. But the etchings produced much less precise results, and the number of prints produced with these aluminium plates is also limited. Yet, this material gave me the opportunity to do a lot of experimenting. After that, the new images spontaneously flowed, one after the other, with the pictorial leitmotiv of the story of a bear and its tamer. After a month of intensive work, my new portfolio *En deux temps trois mouvements* was presented in Engramme's silk screening workshop.”

MASTERCLASS ZEEFDruk MASTER CLASS SILKSCREEN

In 2011 werd het concept van de workshop zoals het Frans Masereel Centrum het tot dan toe hanteerde, herbekeken. Vroeger werd er aan de hand van een bepaalde techniek iemand uitgenodigd die een introductie gaf in een grafische techniek of een specifiek facet belichtte en demonstreerde. Deze workshops konden na inschrijving gewoon bijgewoond worden. Het afgelopen jaar kozen we voor de idee van een 'masterclass'. Via een aanmeldingsdossier werden een aantal kunstenaars uitgekozen om aan de hand van hun artistieke werk en vanuit een bepaalde techniek onder leiding van een expert een intense werkperiode te ondergaan. Bij de eerste masterclass, onder leiding van Roel Goussey, lag de focus op zeefdruk.

Tijdens deze masterclass werd de zeefdruktechniek onmiddellijk gekoppeld aan de realisatie van eigen werk. Elke deelnemer onderzocht hoe en in welke mate zeefdruk een toegevoegde waarde kon vormen voor zijn/haar beeldend werk. Het accent lag daarbij niet zozeer op reproductie maar op creatie: vanuit het medium zeefdruk zelf nieuw en autonoom werk maken. Daarnaast werd in de marge van de workshop ook aandacht besteed aan editie, typografie en boekbinden. Tijdens de inschrijvingsprocedure voor de masterclass ging er specifieke aandacht uit naar het werk en de projecten van de kunstenaars. Op het einde van de masterclass toonden Tinka Pittoors, Kris Fierens, Christophe Denys, Kate

In 2011, the concept of the workshop, as approached by the Frans Masereel Centre, was revisited. Previously, on the basis of a specific technique, someone was invited to give an introduction to that graphic technique or to explain and demonstrate a specific facet of the technique. By registering, you could just simply follow these workshops. In the past year, we have opted for the idea of a 'master class'. On the basis of their artistic work and via an application file, a number of artists were selected for a period of intense work proceeding from a specific technique, under the guidance of an expert. The focus of the first master class, under the direction of Roel Goussey, was silk-screening.

During this master class, the silk-screening technique was directly linked to the realisation of the artists' own work. Each participant investigated how and to what degree silk-screening could provide added value to his/her expressive work. The accent was not so much on reproduction but on creation; in other words, the creation of new, autonomous work via the silk-screen medium by the artist him- or herself. In the margins of the workshop, attention was also paid to editions, typography and bookbinding. During the registration procedure for the master class, special attention was paid to the artists' work and projects. At the end of the master class, Tinka Pittoors, Kris Fierens, Christophe Denys, Kate Mayne,

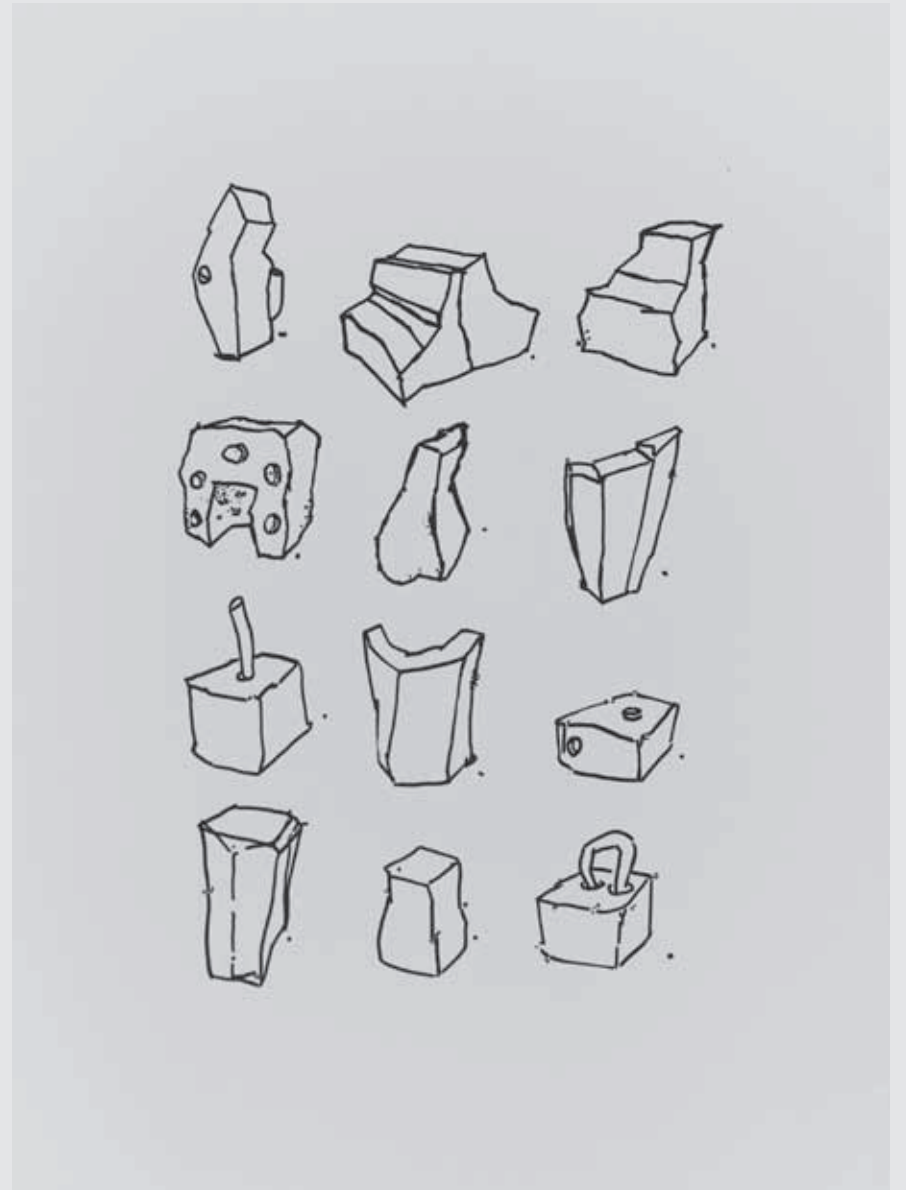
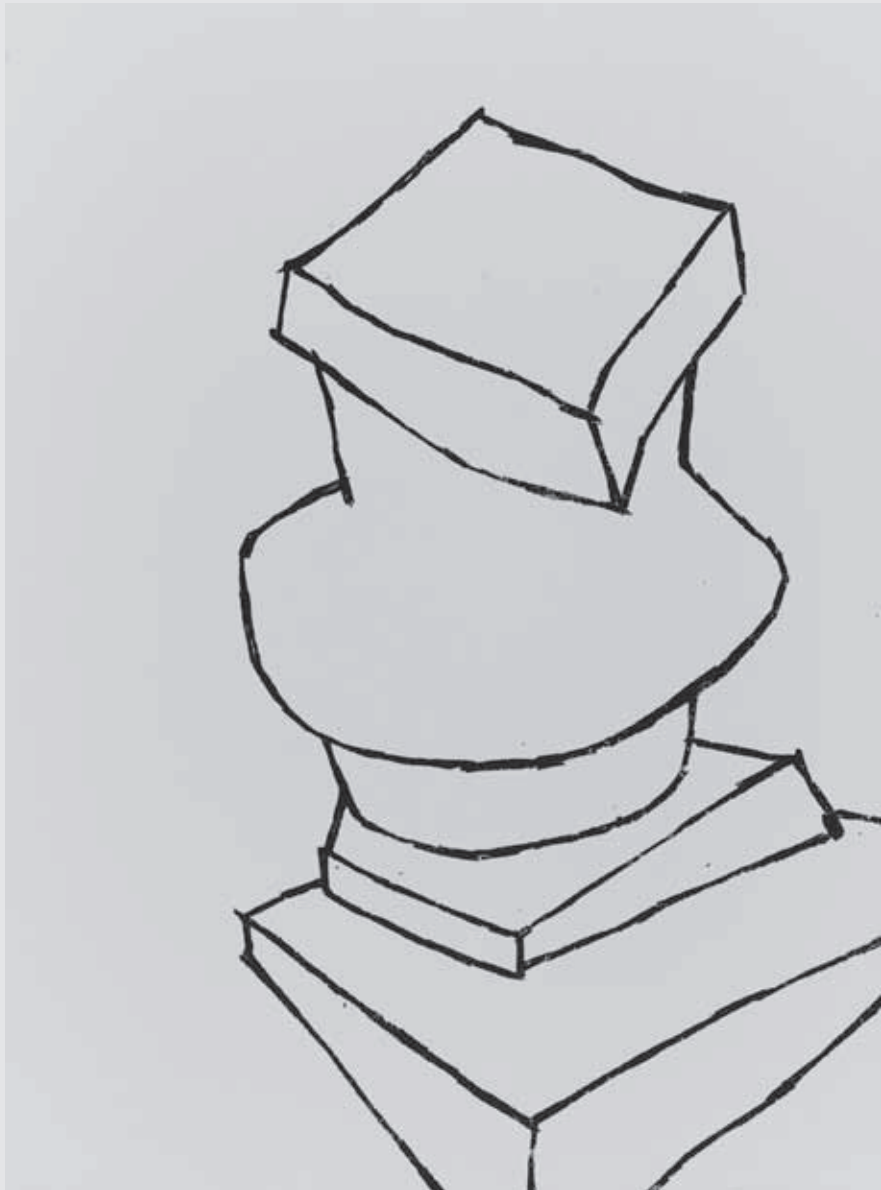
Mayne, Lucie Renneboog, Eilisch McCann en Sofie Van der Linden het resultaat van hun werkperiode in de tentoonstellingsruimte van het Frans Masereel Centrum.

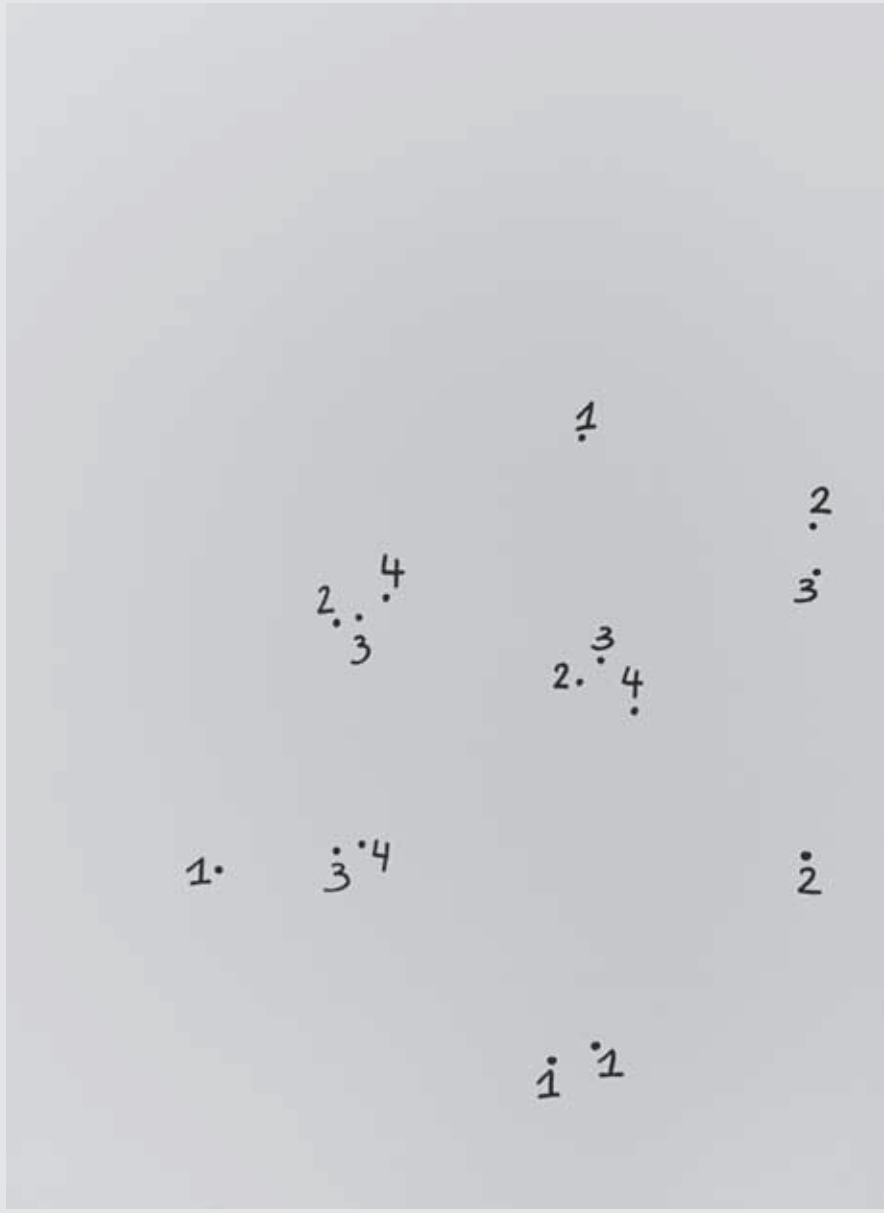
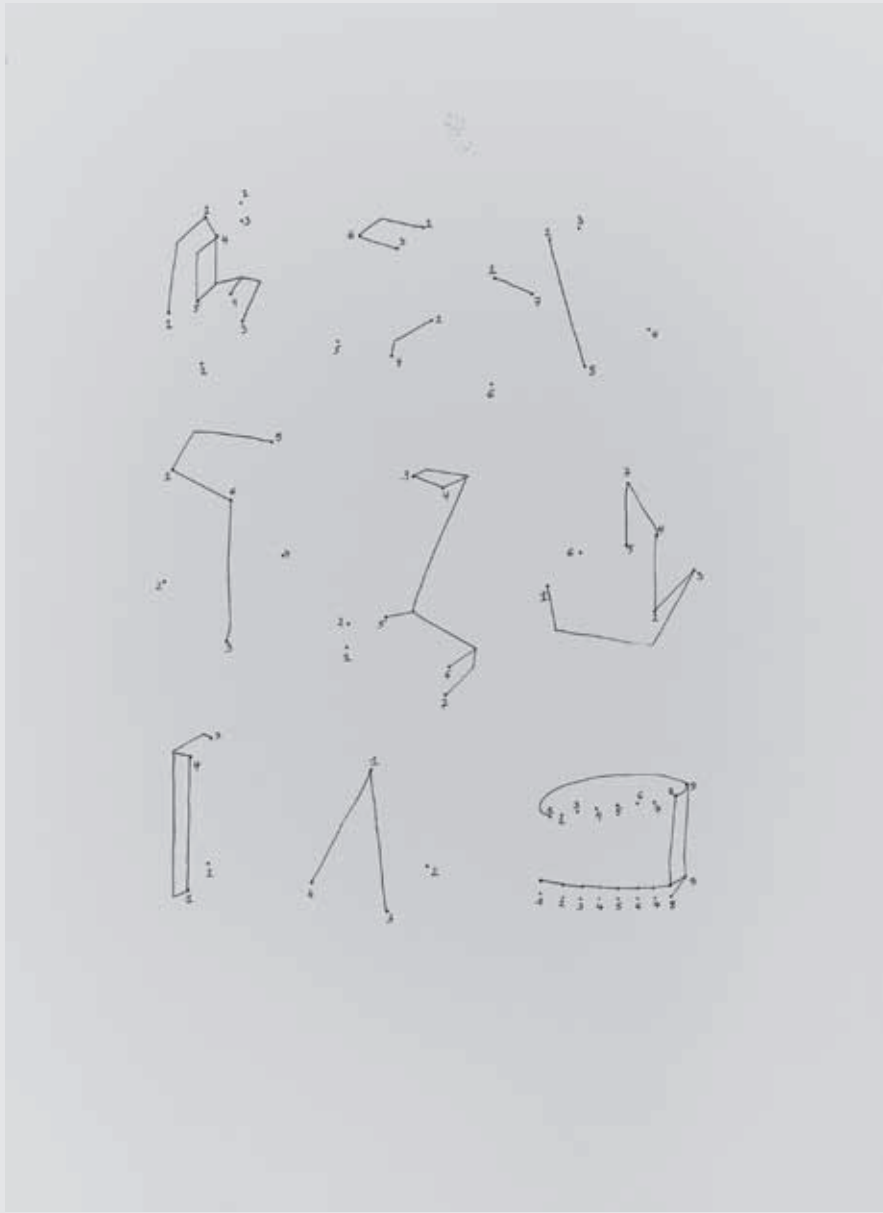
Lucie Renneboog, Eilisch McCann and Sofie Van der Linden exhibited the results of this period of intensive work in the exhibition space of the Frans Masereel Centre.

PORTFOLIO SILKSCREEN

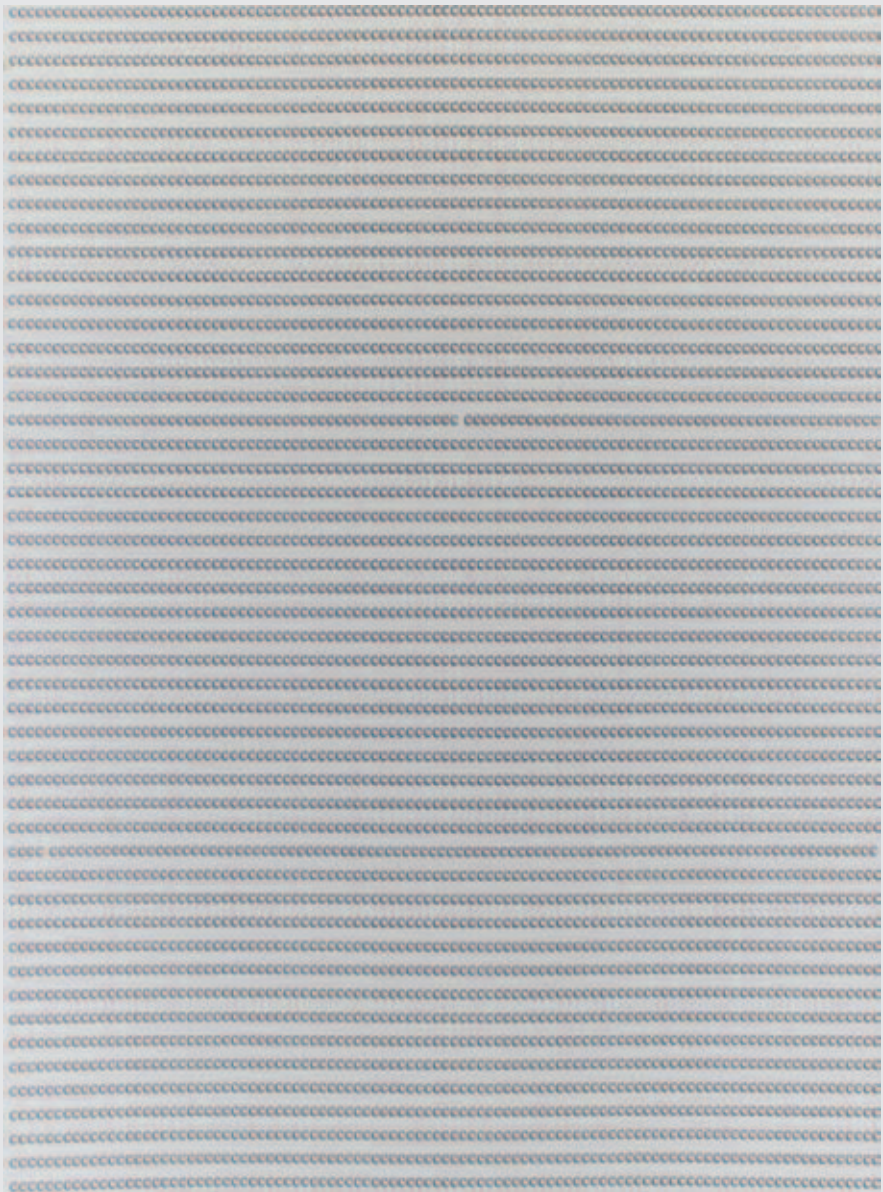

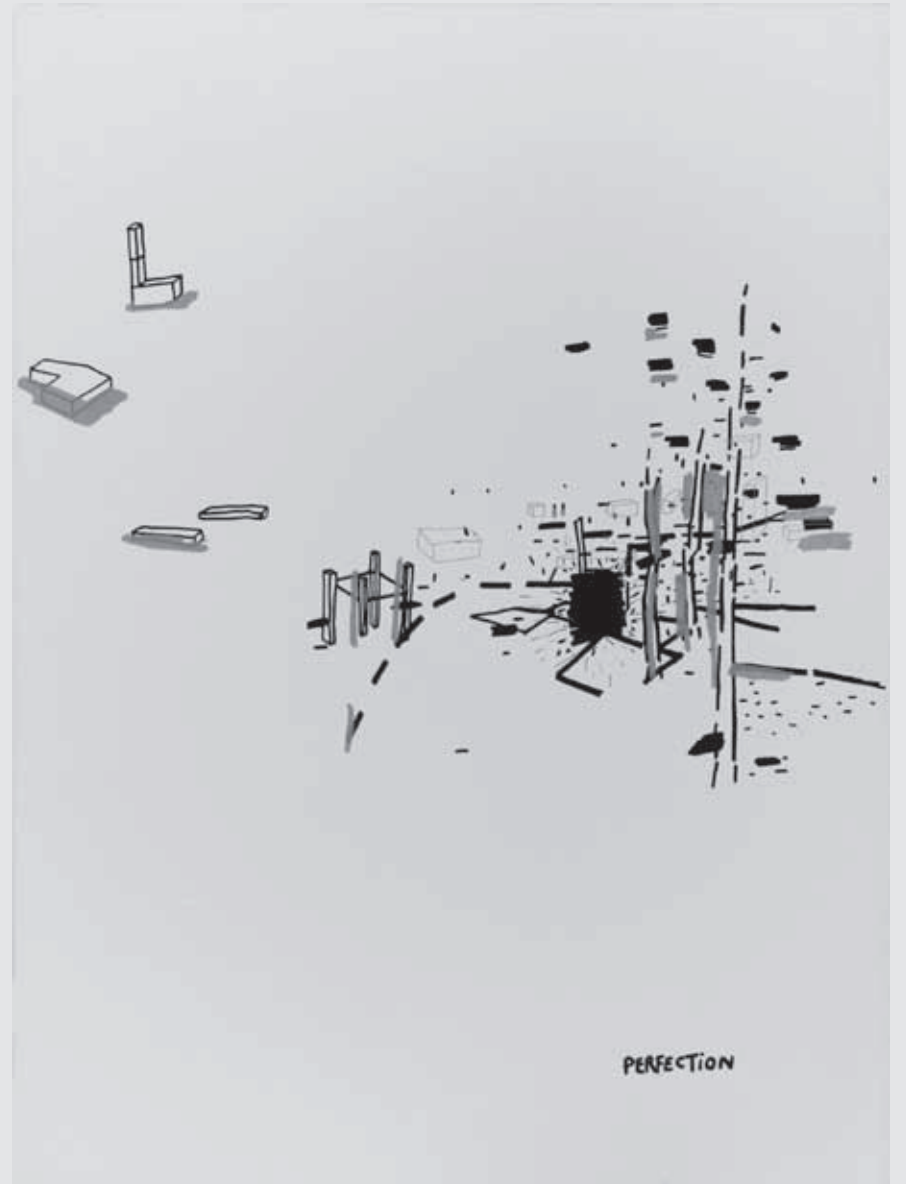
Lucie Renneboog, *Ooh Lord
why did you give me deviation*,
silkscreen

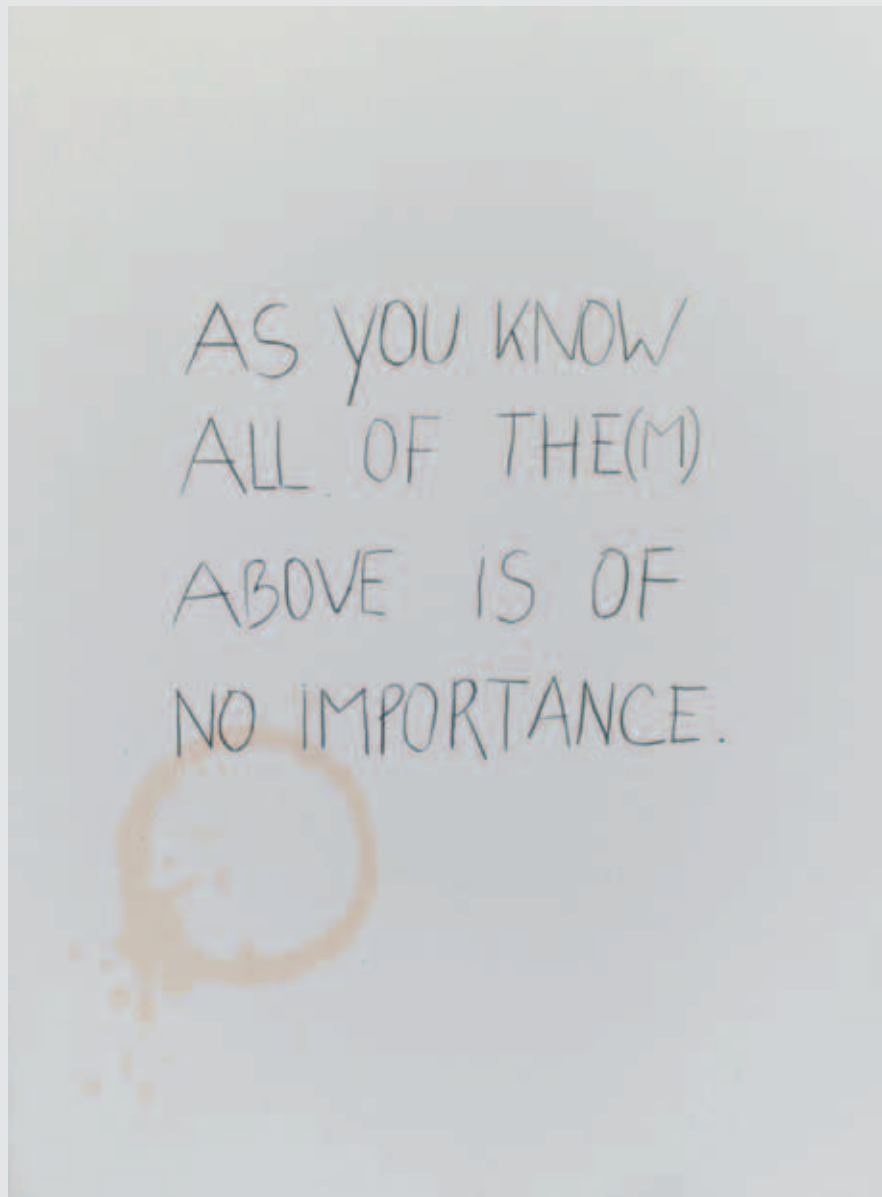

ARTISTS 2011

ARGENTINIË
Ciocchini Leonardo
Parker Ryan

AUSTRALIË
Mc Burnie Ron

BARBADOS
King Marc

BELGIË
Amerlynck Thomas
Barzin Michel
Billet Greet

Bogaerts Annemie
Bomans Sara
Bonmarriage
Marie-France

Buys Wobbe
Cleeren Colette
Cole Stijn
Coolen Inke
Coolen Caroline
Crevecoeur Kiki
Elst Dirk
Feyaerts Wouter
Fierens Kris
Ghijsens Patricia
Gousse Roel
Hannaert Felix
Hardy Chantal
Janssens Philip
Lecompte Wannes
Leloup Anne
Liekens Tom
Martens Joris
Mayne Kate
Paelinck Lieven
Pittoors Tinka
Preckler Mie

Renneboog Lucie
Schacht Kelly
Six Kato
Tackx Stefan
Van Beek Walt
Van Dessel Marthe
Vanden Ecker Jochen
Vandorpe Jill
Vansant Karolien
Verbruggen Jan
Verdonck Leen
Vosters Vadim
Wellens Jan

CANADA
Bariteau Nadine
Beaudoin Aline
Lanneville Jo Ann
Leriche Fontaine
Mahon Patrick
Mathieu Elisabeth
Yuen Marlene

CHINA
Du Jianqi
Jiang Shiguo
Liang Yue
Niu MingMing
Shen Jingdong
Wang Tongxu
Zheng Xuewu

DENEMARKEN
Andreasen Kasper
Malmros Janne

DUITSLAND
Deeg Daniela
Loytved Alex
Plöger Wolfgang

FRANKRIJK
Balança Lucie
Baribeaud Edouard
Cheveau Sarah
Duclaux Lise
Viort Benjamin
Watts Lucy

HONGARIJE
Barna Benedek

IERLAND
McCann Eilish

IJSLAND
Agustsdottir Hallveig

ITALIË
Milani Alice
Regis Arcangela

KOREA
Minjung Kim
Nam Yoonmi

NEDERLAND
Loerakker Bert
Roozen Alexandra
Van Campenhout Ad

**NEDERLAND /
BELGIË**
Roes Remco

POLEN
Cywicki Lukasz
Cywicki Janusz

ROEMENIË
Cohal Corina

RUSLAND
Kozlova Ekaterina

U.K.
Anderson Zoe
Baker Anna
Browne Victoria
Hards Richard
Thomas Charlotte
Trevatt Tom

U.S.A.
Arnold Kristi

Barnes Michael D.
Conrad Eric
Curtis Readell
Dalcerro Michael
Goos Julia
Guerra Graham
Kauffman Vanessa
Kerr Chris
Lahr Jason
Lollis Cynthia
Maury Nichole
Mitchell Mitch
Olsen Dennis

Pellathy Elisabeth
Poskovic Endi
Rainey Steven
Rodriguez Nora
Seeley Steve
Y'Barbo Joshua

ZUID-AFRIKA
Diedericks Christiaan
Blake Tamlin

SELECTIE OVERZICHT 2011 SELECTION OVERVIEW 2011

COLOPHON

EINDREDACTIE
D'onderkast

REDACTIE
Frans Masereel Centrum

VERTALINGEN
D'onderkast

GRAFISCH ONTWERP
Raf Vancampenhoudt

DRUKWERK
Sint-Joris, Oostakker (BE)

PAPIER
Deze publicatie is gedrukt op
Cyclus Offset 100 gram
& Maco hv Gloss 135 gram
Cover: Cyclus Offset 250 gram

Overname van teksten is toegelaten mits bronvermelding. De Vlaamse overheid kan niet aansprakelijk gehouden worden voor eventuele fouten en/of schade die voortvloeit, direct of indirect, uit het gebruik van deze informatie.

VERANTWOORDELIJKE
UITGEVER
Jos Van Rillaer, Arenbergstraat 9,
1000 Brussel

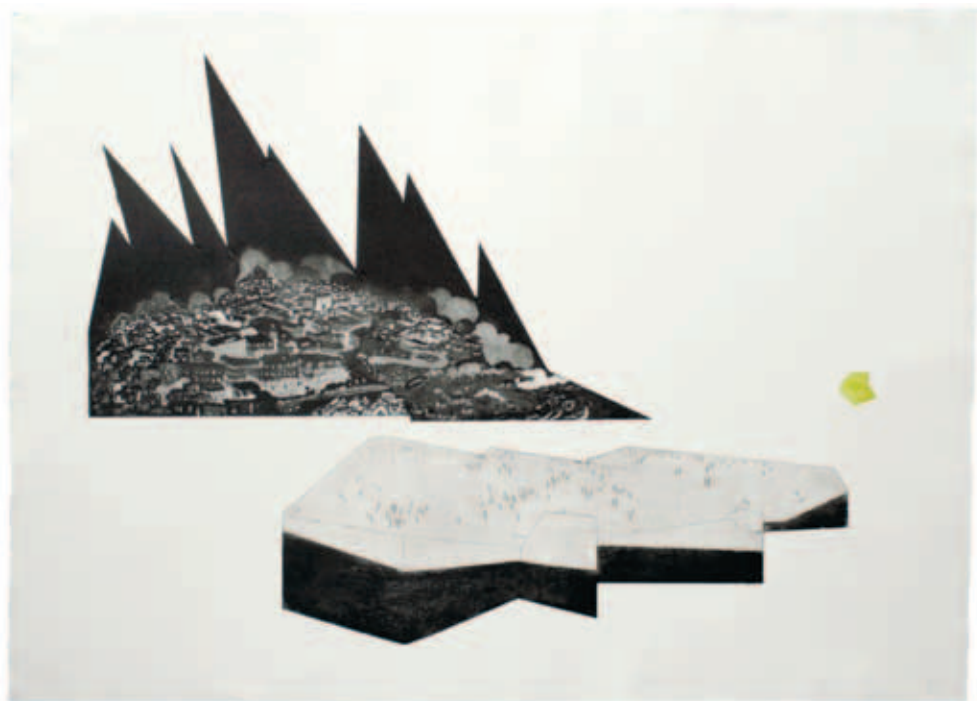
DEPOTNUMMER
D/2011/3241/350

UITGAVE
2012

FRANS MASEREEL CENTRUM
Masereeldijk 5, B-2460 Kasterlee
Tel. +32 14 85 22 52
Fax. +32 14 85 05 91

WWW.FRANSMASEREELCENTRUM.BE

Lucie Balanca, *Iceberg*, intaglio 58

Colette Cleeren, *Bladerend*,
intaglio 59

Kris Fierens, *Untitled*
(part of a portfolio), silkscreen

60

Jochem Vanden Ecker, *Untitled*,
reliefprint

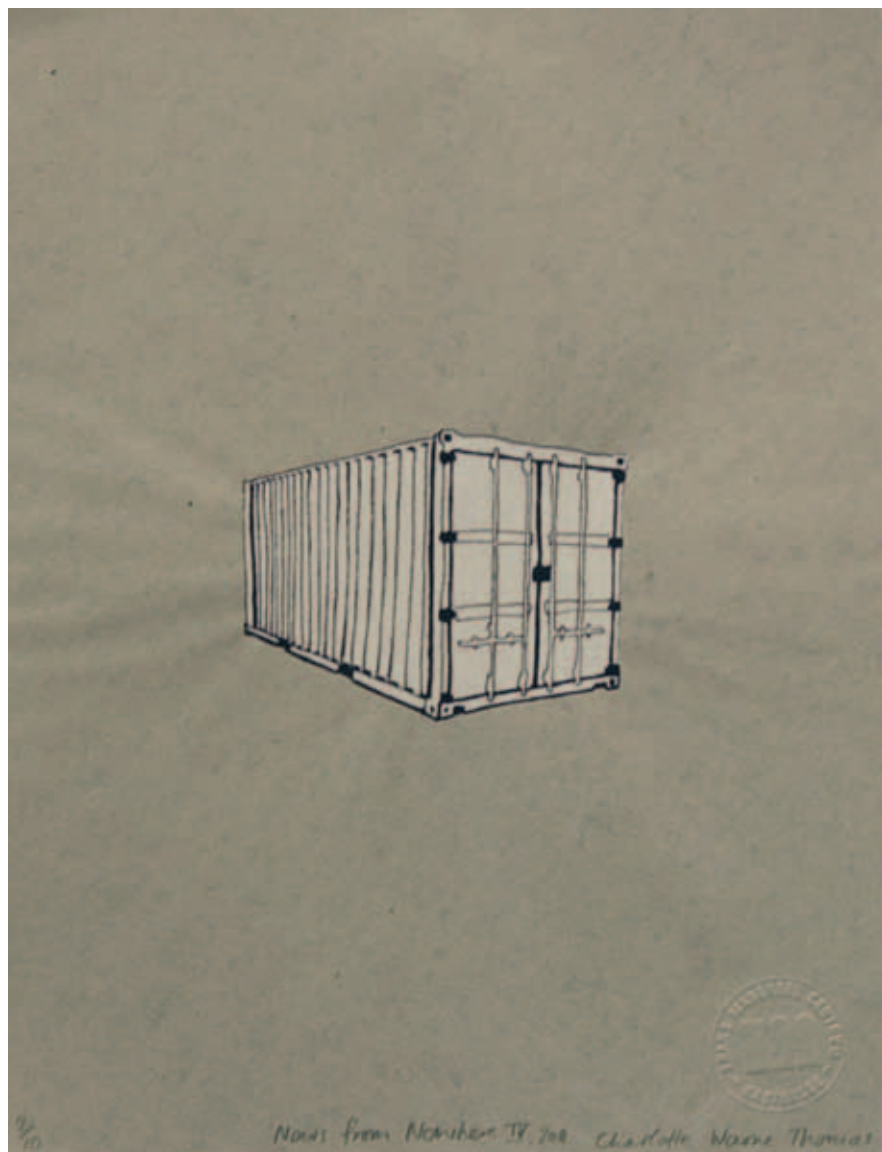
61

Charlotte Thomas, *Euro Pallet*,
silkscreen

Charlotte Thomas, *Euro Pallet*,
silkscreen

Charlotte Thomas, *News from Nowhere IV*, silkscreen

64

Patricia Ezcurdia Ghijssens, *Sorry I didn't see you*, silkscreen

65

Thomas Amerlynck, *Jeune Fille*,
intaglio

66

S. A. 18/190

Serafino

Amsterdam 11

The man of holy den command of the Virgin Mary.
Serafino is the child taken right after mother
and the last woman.
as reported to be the slave.

Dennis Olsen, *Serafino*, intaglio

67

Tamlin Blake, *Return III (snake)*,
lithography

70

Michael D. Barnes,
Riding out the storm, lithography
The Harvest, lithography

71

Julia Goos,
Untitled, intaglio
Untitled, intaglio

Endi Poskovic, *La cérémonie*,
reliefprint

N
BREAK|SPACE
O

Koen Caerels & Kurt Cornelis,
No break/space, typography

74

CA A
SUREMENT
DEJA ETE
FAIT

Koen Caerels & Kurt Cornelis,
ca a surement deja ete fait,
typography

75

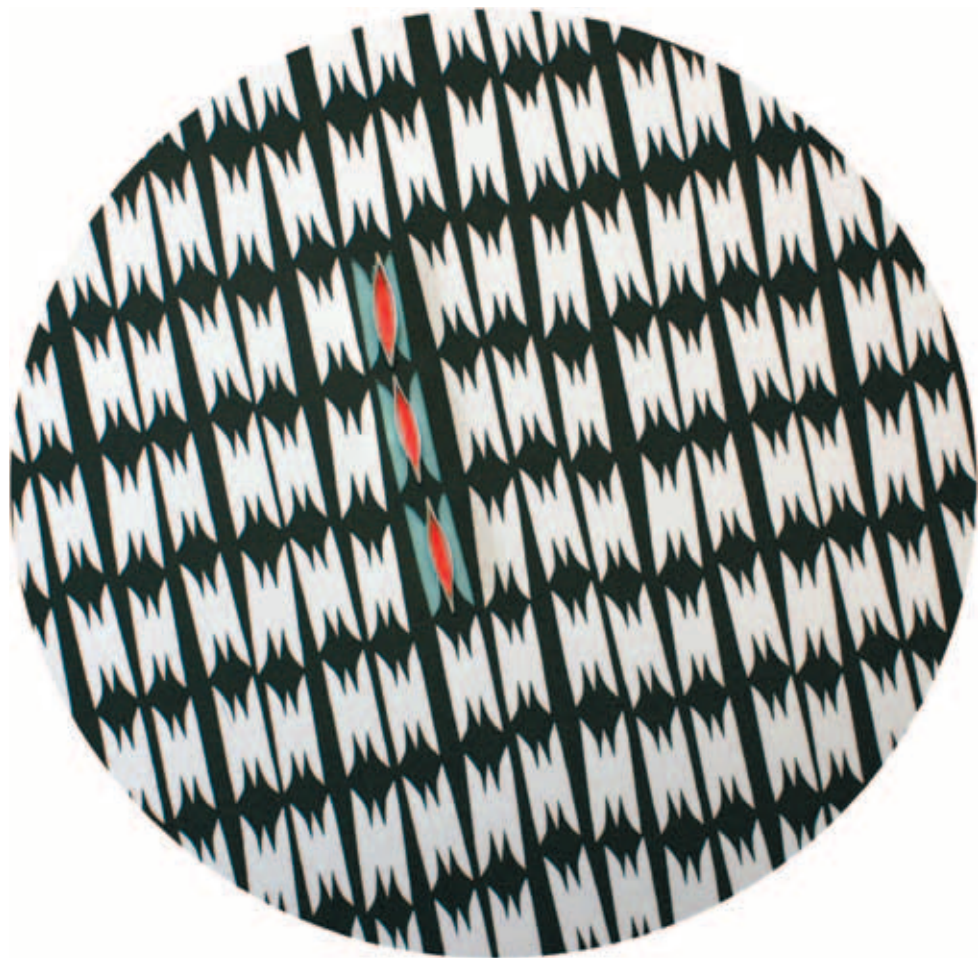
Nadine Bariteau, *Untitled*,
silkscreen

76

Nadine Bariteau, *Untitled*,
silkscreen

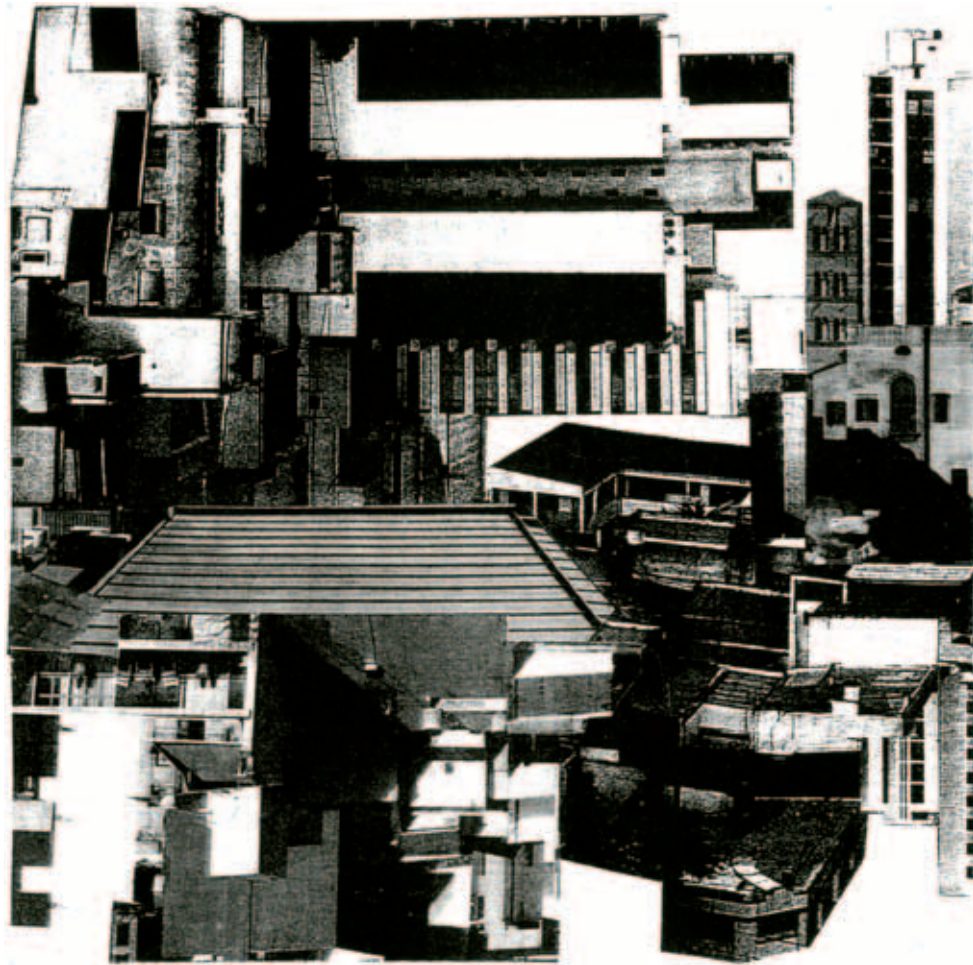
77

Janne Malmros, *Shifts and Contrivances*, silkscreen

Jill Vandeorpe,
Tiny boxes of our memories,
intaglio
Home home home, intaglio
They say your hands turn saint,
intaglio

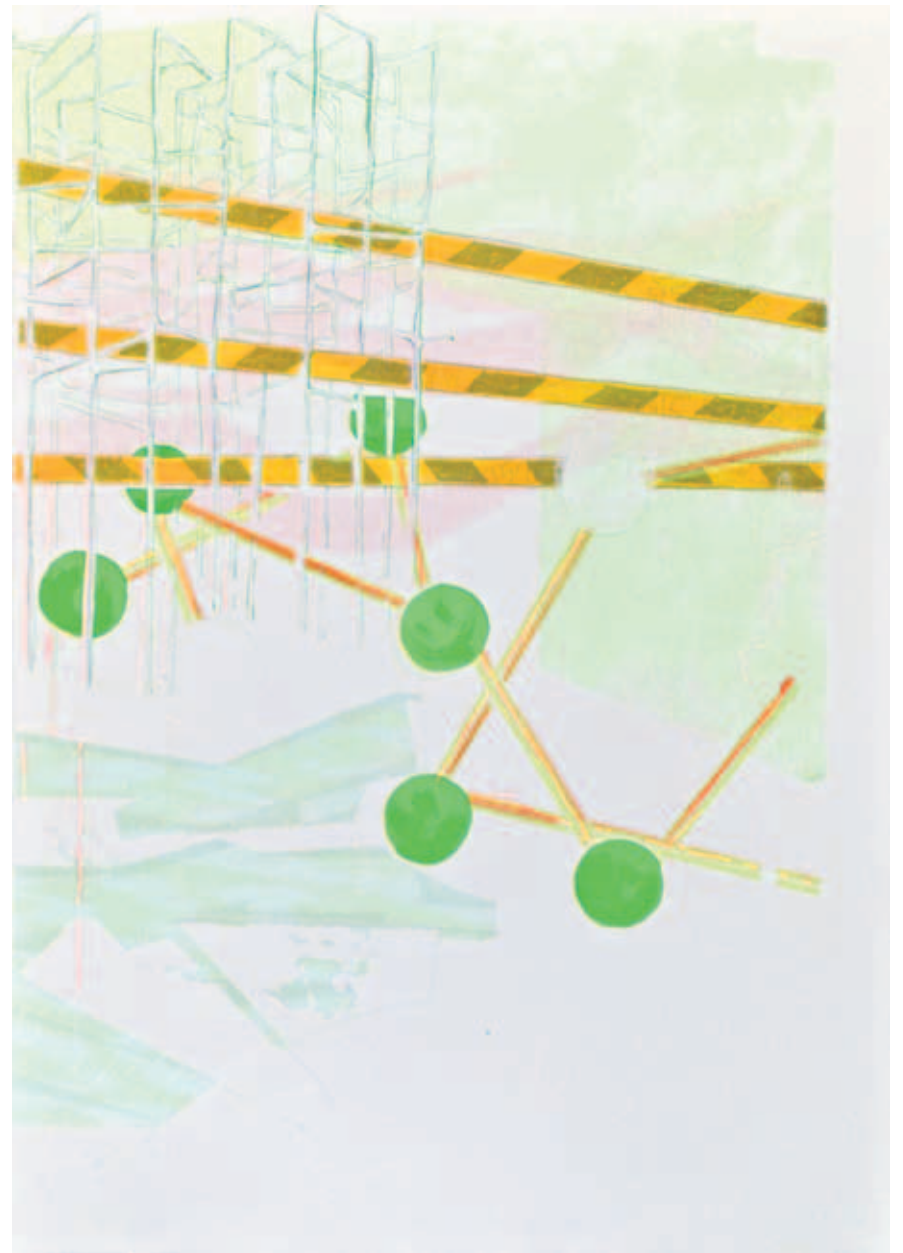
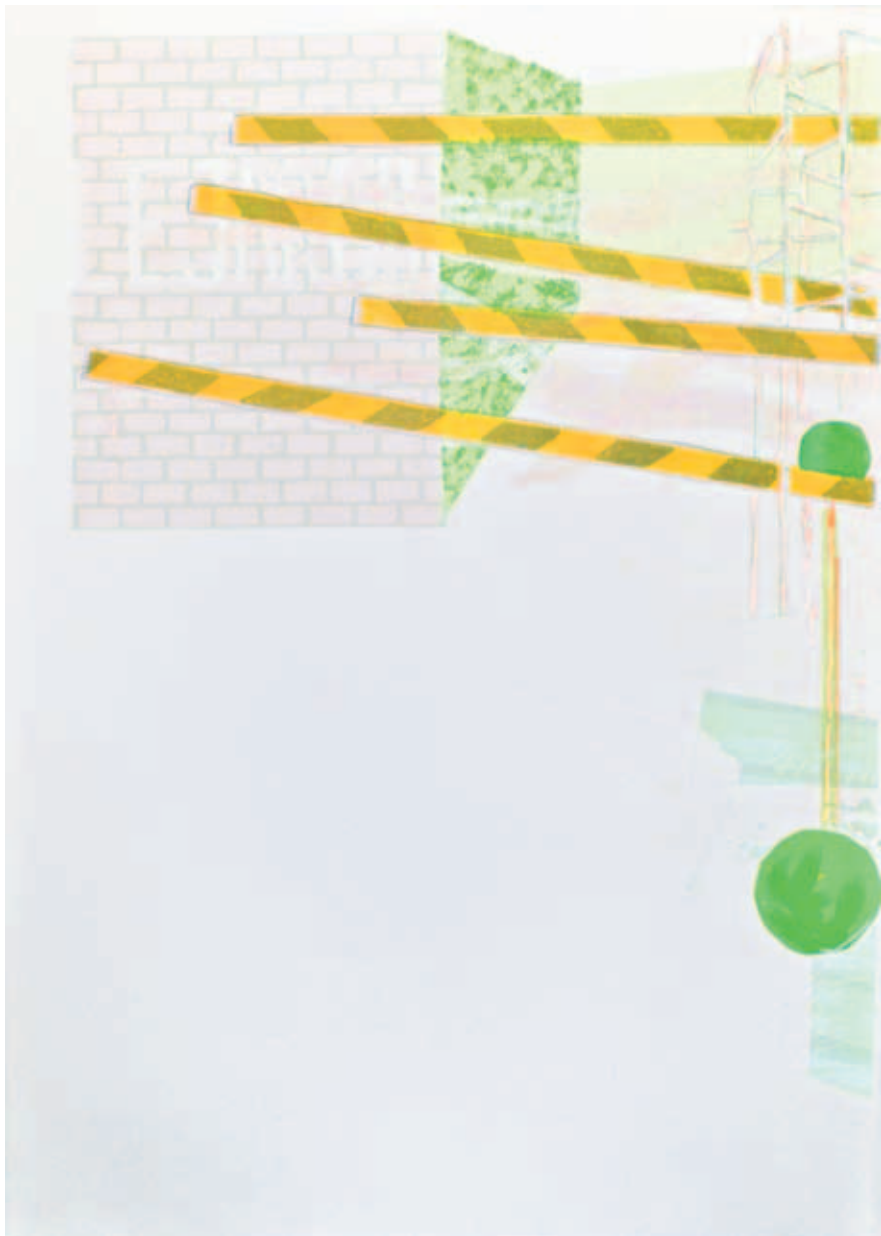

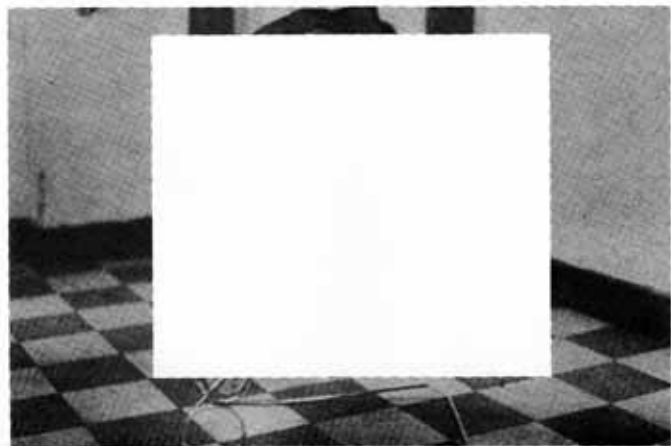
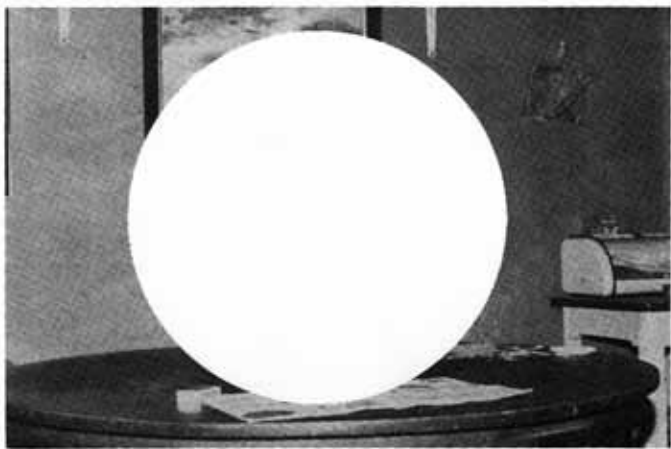
construction 06.11-19 1/5 ciocchini 2011

Leonardo Ciocchini,
Construction 06.11-19,
lithography

Mitch Mitchell, *Agora series*,
mezzotint

Kato Six, *Shape your memory*,
silkscreen

